Jaargang 116. Vrijdag, 9 Januarij 1857. No. 4.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

BUREAU VAN POLITIE.

Op de Jaarmarkt te *Uithuizen*, gehouden den 28sten October 1856, is door eenen Bezoeker **verloren : eene bruin lederen platte SIGARENTASCH** of **KOKER**, gemonteerd of beslagen met verguld koper en van binnen overtrokken met rood marokijn leder, terwijl over het bruine leder onderscheidene gouden, elkander hoekig snijdende, strepen zijn getrokken.

De verliezer kan aan bovengenoemd Bureau inlichting bekomen en den Koker, **herkend** zijnde, gratis terugbekomen.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Uit New-York wordt van den 24sten December de belangrijke tijding medegebragt, dat de president der Noord-Amerikaansche unie bevel heeft gegeven tot de inhechtenisneming van *Walker*, omdat deze zich onregtmatig heeft in het bezit gesteld van een millioen, toebehoorende aan de *Accessory-transit-company*.

De *New-York-Herald* meldt dat de heer *Marcy*, secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken, verboden heeft aan *Walker* eenigen toevoer te doen toekomen door middel der pakketbooten in de vaart tusschen New-York en Liverpool.

EGYPTE.

De wetenschappelijke expeditie ter opsporing van de bronnen van den Nijl heeft wederom oponthoud ondervonden door de aftreding van het hoofd der onderneming, den graaf *d'Escayrac de Lauture*, die, niet kunnende harmoniëren met zijne togtgenooten, is ontslagen en zal worden opgevolgd door den heer *Aubaret*, luitenant der Fransche marine. Het blijkt dat de graaf *d'Escayrac* vooral om zijne overdrevene gestrengheid zich het ongenoegen zijner togtgenooten had op den hals gehaald, welke hem verweten, dat hij hen als een sultan behandelde en zich met eene lijfwacht van Janitsaren omgaf. Zoo zouden zelfs te Kaïro onderscheidene der geleerde leden van de expeditie op militaire wijze in hun hotel geconsigneerd zijn geweest, onder gestreng verbod van het te verlaten. Overigens luiden de financiële berigten omtrent deze expeditie niet gunstig. Zij geschiedt op kosten van den Onderkoning van Egypte, die hieraan eene som van 300,000 frs. heeft gewijd, welke som echter nu reeds verteerd is, ofschoon het gros der geleerde karavaan Kaïro nog niet heeft verlaten. Welligt dat het nieuwe hoofd zuiniger met het geld zal weten om te gaan.

ITALIE.

De *Oest. Z.* bevat een brief uit Bologna, met het berigt, dat de kardinaal *Viale Prela* door den Paus met den last is bekleed, om den Keizer van Oostenrijk tot een bezoek te Rome uit te noodigen, opdat de Paus *Pius IX* de gelegenheid hebbe, den vorst mondeling te bedanken voor de vrijheid, welke hij aan de Katholijke kerk in Oostenrijk geschonken heeft en hem te zegenen. Er moet ook reeds bevel gegeven zijn, om te Rome toebereidselen te maken voor de aankomst des Keizers aldaar. Aangezien de staatkundige en militaire aangelegenheden eene langdurige afwezigheid van den Keizer uit zijne staten niet gedoogen, moet de bepaling gemaakt zijn, dat deze zamenkomst van den Paus en den Keizer in het *Santuario di Loretto* plaats vinde. Of zich de Keizer derwaarts van uit Florence te land of in Februarij van uit Triëst over Ancona te water begeven zal, is niet bekend.

ZWITSERLAND.

Nog altijd onzekerheid over den afloop der Zwitsersch-Pruisische kwestie. Nog wordt zoowel in Pruissen als in Zwitserland de eene hand uitgestoken ter verzoening, terwijl de andere reeds gereed is het zwaard te trekken. Van dien geest zijn alle officiële documenten doortrokken: de vrede wordt gewenscht, als die te behouden is zonder de eer daarbij op 't spel te zetten; maar ook de oorlog wordt niet geschuwd, als de nationale eer niet kan worden gehandhaafd.

De diplomatie heeft dus geen gemakkelijke taak om beide partijen tevreden te stellen en alzoo de kwestie tot een goed einde te brengen. Daarbij komt nog de spoed (een lastig ding voor diplomaten) die haar het werk nog moeijelijker maakt; want is den 15den dezer maand geen uitweg gevonden, dan trekken de Pruissische troepen op, en is 't eens zoo ver gekomen, dan gaat het al zeer bezwarend om den vrede te herstellen — gelijke de Oostersche kwestie met haren nasleep.

Hoe uit dit labyrinth te geraken, weet misschien nog niemand. En toch blijft de hoop op eene schikking bestaan, hoewel deze zich niet kan gronden op de laatste tijdingen uit Berlijn en Bern. Te Bern heeft de bondsraad Dingsdag eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij verklaart alsnog onzeker te zijn omtrent vrede of oorlog; hij hoopt echter op een eervollen vrede, doch indien het tot oorlog mogt komen, vertrouwt hij op den uit de geschiedenis overbekenden tegenstand des lands en op de geestdrift des volks.

Te Weenen waren intusschen (zooals wij ook reeds onder de telegrafische berigten in ons vorig nommer hebben opgenomen) gunstige berigten nopens Neufchatel ontvangen. Oostenrijk dringt aan op het bijeenroepen eener conferentie, welke te Brussel of Frankfort zoude worden gehouden, waarmede Pruissen zoude instemmen en zich aldaar doen vertegenwoordigen.

Ook Frankrijk en Engeland verdubbelen hunne pogingen om een noodlottigen oorlog te voorkomen. De Zwitsersche zaakgelastigde, kolonel *Barmann*, is uit Bern te Parijs teruggekomen, naar men zegt, met voorstellen van eenen gunstigen inhoud. De kolonel heeft eerst een bezoek gebragt aan den minister van buitenlandsche zaken, en is daarna door den Keizer ontvangen.

DUITSCHLAND.

De Russische gezant te Karlsruhe heeft Maandag het huwelijks-contract geteekend van den grootvorst *Michael* van Rusland met de prinses *Cecilia* van Baden.

— Ruim 700 Wurtembergers, die bij het aanleggen der Zwitsersche spoorwegen werkzaam waren, maar thans door de staking van dien arbeid broodeloos zijn geworden, zijn naar hun land teruggekeerd.

— De algemeen beroemde » wereldgeschiedenis van *F. C. Schlosser*" is nu in 18 deelen geheel voltooid en uitgegeven, terwijl een uitvoerig algemeen register op het ganschewerk ter perse is.

— Den 1sten dezer is op den spoorweg tusschen Herford en Bielefeld een sneltrein, die van Keulen naar Minden moest, op 10 goederenwaggons gestooten, bij welke geen leider was. Men vermoedt dat de storm deze waggons van hunne stationsplaats heeft voortgedreven. Bij het tegen elkander inloopen werd een waggon op de locomotief geworpen, de machine beschadigd en meerdere waggons verbrijzeld. De beambten op den goederentrein zijn met den schrik en eenige wonden vrijgekomen, daar zij even vóór de botsing snel van den trein afgesprongen zijn en zich zoo hebben gered.

GROOT-BRITTANJE.

Behalve de benoeming van den Prins van Pruissen tot ridder der grootkruis der militaire Bath-orde, deelt het officiëel dagblad de namen van een groot aantal Engelsche, Fransche en Sardinische officieren mede, die tot ridders dier zelfde orde benoemd zijn.

— Zaturdag avond hebben een aantal aanzienlijke, te Londen woonachtige Zwitsers eene meeting gehouden, bij welke de Zwitsersche consul-generaal het voorzitterschap bekleedde. Een der redenaars liet zich in vrij scherpe bewoordingen over Keizer *Napoleon* uit, die vroeger de gastvrijheid der Zwitsers genoten, voor wien Zwitserland zich in de bres gesteld had, en die het nu waagde, dat land tot toegevendheid aan te sporen.

Hij besloot met zijne toehoorders uit te noodigen met de landgenooten in het vaderland gemeene zaak te maken. De redenaar stelde ten slotte voor den bondsraad, die de eer der natie had gehandhaafd, den dank der vergadering aan te bieden, met de verzekering, dat alle leden bereid zijn de goede zaak naar hun beste vermogen te verdedigen.

Dit adres werd met eenparige stemmen aangenomen, waarna eene inschrijving werd geopend, welke nog denzelfden avond de som van £ 1784 (*f* 21.400) opleverde. Het adres telde 180 onderteekeningen en 20 personen boden aan, om, indien het inderdaad tot een oorlog mogt komen, als vrijwilligers dienst in de Zwitsersche gelederen te nemen.

Ook te Liverpool hielden de Zwitsers eene meeting, waarop voor een bedrag van £ 500 (*f* 6000) werd ingeschreven.

FRANKRIJK.

Met de conferentie te Parijs gaat het geheel anders dan men voorzien had. Er was zoo veel gezegd van het vooraf tusschen de mogendheden tot stand gekomen overleg, er was zoo sterk verzekerd dat de gevolmagtigden niets anders te doen hadden dan het protocol te teekenen, dat men op het laatst weinig meer belang stelde in den uitslag eener conferentie, die naar het scheen een bloote vorm was. Maar het blijkt nu dat de staat van zaken geheel anders is.

Niet alleen is de conferentie Zaturdag niet ten tweeden male bijeengekomen, zooals de dagbladen gemeld hadden, maar tot dusverre schijnt de eerste zitting tot niets anders te hebben geleid, dan tot de officiële bevestiging, gelijk een correspondent uit Parijs het noemt, van de voortduring der bezetting van de Zwarte zee en de Donau-vorstendommen door Engeland en Oostenrijk.

Of de vertegenwoordigers dezer beide mogendheden hebben te kennen gegeven, dat zij nadere instructiën over de ontruiming moesten inwachten, dan wel of zij dadelijk hebben verklaard, dat hunne regeringen op dit punt in geene nadere discussie konden treden, daar de conferentie was bijeengeroepen om de zaak der grensscheiding bepaald te regelen en niet over andere kwestiën te spreken, blijkt niet duidelijk; maar dit schijnt zeker, dat Engeland en Oostenrijk vooreerst in de Zwarte zee en de Donau-vorstendommen nog blijven, welligt totdat de Oostersche kwestie geheel is geschikt; dat Frankrijk het in deze weder met Engeland en Oostenrijk eens is, en dat Rusland over dezen afloop der zoo gewenschte conferentie verre van tevreden zal zijn.

Behalve de gevolmagtigden der groote mogendheden, die aan de conferentiën deelnamen en de Zwitsersche gezanten, die zich tegenwoordig te Parijs bevinden, verwacht men daar elken dag nog *Feruk-Khan*, den Perzischen gezant. Sinds eenigen tijd is Parijs de verzamelplaats van allerlei prinsen, groote personaadjes en diplomaten, die ieder, om zoo te spreken, een vraagstuk vertegenwoordigen, dat den vrede der wereld betreft. Ziedaar eene schitterende, lastige en te gelijker tijd gemakkelijke toestand voor den Keizer der Franschen, gemakkelijk omdat hij zich door zijne meening onmiskenbaar gewigt heeft weten te verschaffen in de raadsvergaderingen der souvereinen; lastig omdat hij zich daardoor velerlei verpligtingen op den hals haalt. Te Parijs houdt men zich verzekerd dat *Napoleon* die bevoorregte stelling zal aanwenden ten gunste van de bevestiging van den vrede, de orde en den openbaren voorspoed van Europa.

— Algemeen is de verslagenheid en diep de verontwaardiging, die de afschuwelijke moord van den aartsbisschop van Parijs heeft te weeg gebragt. En geen wonder, wanneer men in aanmerking neemt dat die moord is gepleegd op eene der aanzienlijkste geestelijke personen in Frankrijk, die de algemeene achting genoot, dat de moorddadige aanval is gedaan op het oogenblik, dat het slagtoffer den zegen uitsprak over de voor hem geknielde gemeente en dat de onverlaat met het gewijde priesterambt was bekleed. Misschien is er geen tweede voorbeeld in de jaarboeken der geschiedenis en des regts van zulk eene snoode misdaad. De dagbladen zijn opgevuld van bijzonderheden over deze gebeurtenis, waarvan wij de voornaamste hier laten volgen:

Ter gelegenheid van den 3den Januarij, dag der H. Genoveva, werden de feestvieringen door den aartsbisschop *Sibour* bijgewoond in de kerk St. Ettiene du Mont, waar zich het graf van de beschermheilige der hoofdstad bevindt. Toen omstreeks 4½ uur des namiddags de processie in de kerk ten einde liep, wilde de prelaat zich weder naar de sakristij begeven. Bij den ingang der kerk gekomen stond hij gekeerd naar de in het lager gedeelte van het bedehuis vergaderde gemeente, om haar zijnen zegen te geven, toen plotseling een schijnbaar zeer sterk man den aartsbisschop naderde met de eene hand het kleed van den kerkvoogd opligtte en met de andere hand hem eene katalaansch mes in het hart stiet.

De gruwelijke moord werd zoo snel volbragt, dat het aan de talrijke omgeving van den prelaat onmogelijk was de daad te voorkomen. De groot-vicaris *Surat*, die mgr. *Sibour* vergezelde, greep den moordenaar, *Verges* geheeten, met kracht aan en wierp hem op den grond. De moordenaar liet zich zonder wêerstand gevangen nemen, en gaf zelf aan een der personen die hem aanhielden het nog bebloede wapen. De stoot was zoo zeker toegebragt, dat de aartsbisschop terstond nederstortte, terwijl het bloed met stroomen uit de hem toegebragte wond gudste. De groot-vicaris *Surat* gaf hem onmiddellijk de absolutie, en de prelaat blies den laatsten adem uit, onder het uitspreken der woorden: » De ongelukkige!" Het lijk werd in de sakristij nedergelegd, alwaar het eenigen tijd bleef, en van daar werd het naar het aartsbisschoppelijk paleis gebragt.

Den volgenden dag is het lijk van den aartsbisschop geopend om gebalsemd te worden. Het zal in de kapel van het aartsbisschoppelijk paleis op een praalbed gelegd en het publiek zal er bij toegelaten worden. (De speculatiezucht zoekt al dadelijk partij te trekken van de bedroevende gebeurtenis: in de kerk Notre Dame wordt eene tentoonstelling in gereedheid gebragt van het priesterlijk gewaad van wijlen den heer *Sibour*, dat hij droeg toen hij vermoord werd en dus bebloed is, en dat men voor geld zal kunnen zien. Zeer zeker zal deze tentoonstelling eene aanzienlijke som opbrengen, te meer daar de kleedingstukken en andere voorwerpen, die aan *Sibours* voorganger, den in Julij 1848 op de Parijsche barrikaden gedooden aartsbisschop *Affre*, het voorwerp van eene dergelijke speculatie geweest zijn en de opbrengst toen zeer groot is geweest.)

De overledene prelaat genoot eene algemeene achting, om zijne deugden als priester en om zijn groot verstand; ijverige vrienden had hij echter niet veel. *Marie Dominique Auguste Sibour* werd den 4den April 1792 geboren. In 1839 tot bisschop van Digne benoemd, onderscheidde hij zich door zijne groote geleerdheid, zoowel als door zijne liberale gevoelens, welke ook *Cavaignac* bewogen hem tot opvolger van den heer *Affre*, in 1848, te kiezen. Bij den *coup d'état* verloor *Sibour* de gunst der republiekeinen; hij deelde bij die gelegenheid het lot van velen, die zich bij het keizerrijk aansloten. Hoewel de gunst dier partij moetende derven, gelukte het hem toch niet het volkomen vertrouwen der Tuilleriën te winnen of zich met de ultramontanen te verzoenen. Hij wist zich evenwel op zijn verheven standpunt te handhaven. Aan de Tuilleriën gaf hij meer dan eene zekerheid, waarmede het hof genoegen kon en moest nemen, en aan den pauselijken stoel deed hij eenige concessiën, waartoe bijzonder de invoering der Roomsche liturgie in het aartsbisdom Parijs behoorde. Gedurende zijn leven van verschillende kanten aangevallen, heeft echter zijn verschrikkelijke dood allen met hem verzoend.

Het republikeinsche dagblad *le Siècle* huldigt in een met warmte geschreven stuk het voortreffelijke karakter van den vermoorden kerkvoogd en geeft daarbij zeer bepaaldelijk te kennen, dat de keus van den persoon, welke dien prelaat zal opvolgen, uit hoofde van bedenkingen van staatkundig-godsdienstigen aard, wel denkelijk voor de regering groote moeijelijkheden zal opleveren.

De *Univers*, die zich weinig uitlaat over den vermoorden, wat men hieraan toeschrijft, dat *Sibour* een der grootste vijanden van dat ultramontaansche blad was, is zooveel te uitvoeriger in de beschrijving van den moordenaar. Deze, een priester uit het bisdom Meaux, *Vergès* genaamd, was, ofschoon eerst 32 jaren oud, reeds verscheidene malen in zijne bediening geschorst. Zijne laatste schorsing was een gevolg van zijne openbare predikatiën tegen het dogma der onbevlekte ontvangenis, door *Vergès* met den naam van afgoderij bestempeld. Die schorsing deed hem te Parijs terugkomen en, volgens zijne eigene verklaring, het denkbeeld in hem ontstaan van de misdaad, die hij reeds vroeger had ontworpen doch niet uitgevoerd. De gelaatstrekken van *Vergès* zijn vol uitdrukking; op de hem gedane vragen antwoordt hij met de grootste kalmte. Hij beweert zonder wettige reden geschorst te zijn, en verklaart dat des aartsbisschops weigering, hem weder onder de geestelijkheid van Parijs op te nemen, hem tot wraakneming heeft doen besluiten. Toen hij den prelaat den doodsteek gaf, riep hij uit: » *Weg met de godinnen*," welke kreet moest beteekenen, dat hij niet geloofde aan de onbevlekte ontvangenis, en tegen de afkondiging van dat leerstuk op die wijze had gemeend te moeten protesteren.

Nadat *Vergès* aan de openbare magt was overgeleverd, werd hij naar de maire van het 12de arrondissement gebragt. Derwaarts begaven zich onmiddellijk de heeren *Moignon*, substituut van den keizerlijken procureur, en *Treilhard*, regter van instructie, die den gevangene een eerst verhoor deden ondergaan. De heer *Cordoën*, keizerlijke procureur, en *Piëtri*, prefect van politie, hebben op hunne beurt *Vergès* ondervraagd, die, toen men hem het schandelijke zijner daad voorhield, de ijselijkheid zijner misdaad scheen te beseffen, uitriep: » Ja, het is verschrikkelijk!" en stortte tranen.

De kalmte van *Vergès* vóór en na het bedrijven der schanddaad, de omstandigheden zelve waarmede zij is gepleegd, schijnen te doen vermoeden, dat de man zijn gezond verstand niet bezit, en voor de eer der menschheid moet men het er voor houden, dat die man, met het gewijde priesterambt bekleed, een waanzinnige en niet een monster is.

Er zijn evenwel, die aan de krankzinnigheid van den moordenaar, door de *Univers* buiten twijfel gesteld, niet gelooven. Volgens hen is die krankzinnigheid slechts een middel om te bewerken, dat het reeds aangevangen geregtelijk onderzoek op hoog bevel worde gestaakt. De hooge geestelijkheid geeft zich onbeschrijvelijk veel moeite om daartoe te geraken; tot elken prijs wil zij voorkomen, dat een priester plaats neme op de bank der beschuldigden voor het hof van assises, en zij laat geene poging onbeproefd om te bewerken, dat de moordenaar als waanzinnige in een klooster worde opgesloten. Het openbaar ministerie oordeelt anders en verlangt, dat het proces zijn geregelden loop hebbe, daar *Vergès* door zijne standvastigheid en zijne geregelde antwoorden blijk heeft gegeven wel degelijk in het volle besef zijner daad, en in het volkomen bezit zijner verstandelijke vermogens gehandeld te hebben.

De kerk St. Etienne-du-Mont, waar de moord is gepleegd, is gesloten, en zal eerst na reiniging weder geopend worden. Den dag na den moord was het gebouw van buiten met zwart laken behangen, en werd in geene der andere kerken eene hoogmis gehouden; alleen eene stille mis werd gevierd, na afloop waarvan de geestelijken boetpsalmen zongen.

De schrik en ontsteltenis ter zake van het voorgevallene zijn algemeen. De Keizer zou dien avond eene voorstelling in een der schouwburgen hebben bijgewoond, doch heeft daarvan afgezien. Het aangekondigde bal op de Tuilleriën werd afgezegd en de officiële receptiën ten huize der ministers werden mede uitgesteld.

— De nasleep van den grooten oorlog in de Krim heeft reeds aanleiding gegeven tot velerlei kleine lotgevallen van soldaten, die er aan hebben deel genomen. Ziehier een niet onaardig voorval dat dezer dagen met een onder-officier is voorgevallen:

Na de inneming van den Malakoff, had zich een sergeant der Zouaven, bij gemis aan officieren, die allen onder het vijandelijk schroot gevallen waren, aan het hoofd gesteld van hen, die van zijne compagniën waren overgebleven, en toog daarmede door de half in puin verkeerde straten van Sebastopol. De Russen naar de brug geweken, die beide deelen der stad aan elkaâr verbindt, beschoten van die zijde de stad met kogels en bommen, en onze manschappen zochten zich daartegen te beschermen achter een huis, dat de inwoners, op de sterkte der Russen vertrouwende, naauwelijks verlaten hadden.

Een kreet wordt op de eerste verdieping gehoord; en de sergeant ijlt toe en ziet eene schijnbaar doode vrouw in haar bloed badende en een kind in hare armen. Het onnoozel wicht te nemen, het naar eene benedenkamer in veiligheid te brengen, dit was voor den braven sergeant het werk van slechts weinige seconden.

Des avonds gaf men het kind ter verpleging aan de marketentsters, die in zorg er voor wedijverden. Later werd het kind over Marseille naar Parijs gebragt.

Intusschen kwam j.l. Woensdag een rijtuig voor de kazerne Péponière, en daaruit steeg eene in rouw gekleede dame, vergezeld van een grijsaard; zij verzocht den sergeant *B*... te spreken, doch men antwoordde haar, dat hij eerste luitenant was en in de nabijheid woonde. Derwaarts begaven zich de bezoekers.

Zoodra de jonge dame de eenvoudige kamer van den officier binnentrad, zonk zij op een stoel in onmagt. — Zij vond daar haar kind, dat zij te Sebastopol verloren had, terug, zich vermakende met het speeltuig van den Nieuwjaarsdag. De luitenant *B.* verhaalde eenvoudig zijn gedrag, gaf innig bewogen het kind aan zijne moeder terug, met het verzoek het nu en dan te mogen bezoeken. — Tegenwoordig is het hôtel der gravin *C*... met evenveel blijdschap vervuld als vroeger met droefheid. De brave luitenant wordt er niet alleen door de jonge weduwe als vriend des huizes, maar als een weldoener ontvangen; en misschien zullen naauwere banden later zijn vaderschap door moed en liefdadigheid aanvaard, bezegelen.

BELGIE.

Bij de Kamer van volksafgevaardigden is thans rapport uitgebragt van het voorloopige onderzoek van het wets-ontwerp op de liefdadige inrigtingen, een der groote geschilpunten in den strijd tusschen de conservative en de liberale partij in België, hetwelk sedert lang in behandeling is, maar thans door het conservative ministerie eindelijk tot eene beslechting gebragt schijnt te zullen worden. De meerderheid der centrale afdeeling vereenigt zich met de voordragt des gouvernements, de minderheid, uit liberale leden bestaande, verklaart zich daartegen; zij meent, dat de voorgedragen bepalingen tot oprigting van kloosters, onder de leuze van liefdadigheid, tot onmatige uitbreiding van het in de doode hand zijnde gedeelte van den nationalen rijkdom en eindelijk tot ontrouw en ondoelmatig beheer van het voor de armen bestemde goed zal leiden.

— In den gemeenteraad van Gent zijn de belemmeringen ter sprake gebragt aan de Protestantsche eeredienst aldaar in den weg gelegd. Aan den burgemeester is het niet gelukt, de weinige geestkracht van de politie in die zaak betoond, te verontschuldigen. Bij de beraadslagingen is het gebleken, dat aan den Protestantschen leeraar niet toegelaten is, om op den buitenmuur van zijne kerk de uren aan te kondigen, waarop de dienst zal worden verrigt, en dat eerst toen de leeraar dreigde zich met eene klagt tot den gemeenteraad te zullen wenden, de burgemeester er toe overging hem die vergunning, welke nergens geweigerd wordt, te verleenen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 6 Januarij.

De commissaris des Konings in de provincie Limburg is vrij ernstig ongesteld; hij heeft namelijk in eenen vrij ergen graad de kinderziekte.

— Dezer dagen zijn voor den hoogen raad der Nederlanden behandeld de zaken van den heer *v. d. Leck de Clercq*, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, ter zake van het los en in 't veld loopen van een hond, niet voorzien van een slependen kruisbungel, en van den heer *v. Geusau*, raadsheer in 't hof van Limburg, wegens het weigeren van visitatie, ter zake van gemeente-belasting. — De uitspraak wordt eerlang te gemoet gezien.

ROTTERDAM, 6 Januarij.

In de laatste 25 jaren heeft men niet alleen in de meeste hoofdsteden van Europa, hetzij op kosten van den staat, hetzij op die van bijzondere personen, zoölogische tuinen aangelegd, maar zelfs in steden van den tweeden en derden rang heeft men voor zoodanige inrigtingen aanzienlijke geldsommen besteed, zoodat zij in den smaak van het algemeen schijnen te vallen. Ook hier ter stede zijn vóór ongeveer twee jaren drie of vier liefhebbers begonnen een klein aantal dieren bijeen te brengen, welke zij in eenen tuin bij den Hollandschen spoorweg hebben geplaatst, tot welken tuin zij tegen eene jaarlijksche bijdrage aan ieder den toegang vergunnen.

In navolging van andere steden, wenscht men nu ook hier een' zoölogischen tuin aan te leggen. Aan bedoelde liefhebbers zijn voorslagen gedaan om hunne collectie af te koopen, ten einde daarmede den grond te leggen tot genoemde inrigting. Reeds heeft zich eene commissie van 20 personen gevormd, die aan het algemeen haar voorloopig plan heeft aangeboden. De commissie wil den tuin in de nabijheid van het station van den Holl. spoortrein vestigen.

Tot aankoop van den grond, aanleg van den tuin, oprigting van gebouwen, aankoop van dieren, enz., zal een kapitaal van *f* 200,000 te zamen gebragt worden.

GRONINGEN, 8 Januarij.

Na gedurende twee dagen te zijn gestremd, is gisteren middag de communicatie met Assen weêr geopend. Ongeveer tweehonderd man uit deze stad en uit Assen zijn werkzaam geweest om de hooge sneeuwbergen weg te ruimen. Zij waren daarmede gisteren zoo ver gevorderd, dat eene passage voor rijtuigen mogelijk was. De diligence, die Maandag-avond hier had moeten aankomen, is dan ook gisteren avond om 8 uur gearriveerd. De Hollandsche post van heden was evenwel bij het ter perse leggen dezer nog niet gearriveerd.

De thermometerstand volgens de schaal van FAHRENHEIT was gisteren en heden als volgt:

Jan. 7 's morg. 8 uur $19\frac{1}{2}$° 's mid. 2 uur $18\frac{1}{2}$° 's avonds 8 uur 15°.
» 8 » 8 » 13 (19 gr. vorst) $17\frac{1}{2}$° » 4 » 18°.

De *Prov. Friesche Ct.* herinnert dat de strenge winter van het jaar 1838, dus nu 19 jaren geleden, — toen zelfs de zee bij Harlingen zoodanig was digtgevroren, dat duizenden daarhenen reisden om zich in het vreemde schouwspel van aldaar opgeslagen tenten en kramen te verlustigen — even als dit jaar op Drie-Koningen-dag een' aanvang heeft genomen.

— Naar wij vernemen, zal het algemeen collectanten-gezelschap alhier morgen een begin maken met den verkoop van turf tegen inkoopsprijs aan desverkiezenden, terwijl dit ook in den regel des Woensdags zal geschieden. Kaartjes zijn te bekomen bij de leden des gezelschaps, ook voor diegenen die turf aan behoeftigen wenschen weg te geven.

— Door de politie zijn gearresteerd de volgende personen: 1) J. BIJKER (vroeger uit de betrekking van agent van politie der 4de klasse ontzet), ter zake hij op den 1sten Januarij, onder voorgeven van nachtwaker te zijn, nieuwjaarsgiften heeft ingezameld; — 2) JOHANNA DUBOIS, ter zake zij bij winkeliers goederen op naam van andere, haar vreemde personen heeft gehaald; — 3) A. M. VAN DEN BERG, uit hoofde zij onderscheidene diefstallen zoo uit winkels als van bleekgoederen heeft gepleegd. Tegen deze drie personen is regtsingang verleend met bevel van gevangenneming.

— Op den door longziekte besmetten stal van de erven HUIZENGA, te *Baflo*, zijn wederom zes runderen afgemaakt, die bij lijkopening bleken aan die ziekte te hebben geleden.

— In den nacht van Dingsdag op Woensdag verspreidde zich te *Appingedam* het gerucht van brand. Het bleek alras, dat de in de nabijheid van Appingedam onder Opwierde staande houtzaagmolen van den heer T. G. TOXOPEÜS in brand was geraakt. Binnen kort is, ondanks de pogingen tot blussching, deze molen geheel in den asch gelegd, doch het daaraan belendend nieuw gebouwd woonhuis en nevengebouwen zijn gelukkig gespaard gebleven.

Men verneemt, dat zoowel de molen als de houtwaren voor brandschade waren verzekerd.

— Uit *Oude Pekela* wordt ons van den 7den het volgende geschreven:

Is het eene waarheid, dat de beoefening van kunsten en wetenschappen in den laatsten tijd, ook in ons vaderland, vele begunstigers heeft gevonden in allerlei rangen en standen der maatschappij, ter veredeling en ontwikkeling van de vermogens van 's menschen geest en hart, — ook deze gemeente levert daarvan tegenwoordig een sprekend bewijs.

Het hier bestaande reciteer-gezelschap *Wester*, onder de zinspreuk: *Nuttige Ontspanning*, hetwelk reeds in een' vroegeren winter ons publiek eenen aangenamen avond heeft verschaft, heeft gisteren avond, tot groot genoegen van eene talrijk te zamen gekomen schare, het tooneelstuk getiteld: »*de Neven*," vervaardigd door HELVETIUS VAN DEN BERG, alhier opgevoerd.

Groot was de bijval, dien de leden van iedereen mogten verwerven, zoowel na elk bedrijf, door daverend applaudissement, als na den afloop van het geheele stuk, door openlijke dankbetuigingen aan den dag gelegd.

Eenvoudig en gepast, doch uiterst smaakvol waren de decoratiën, die het gezelschap expresselijk hiervoor had laten vervaardigen en uit eigene middelen had bestreden. De rollen werden allen meesterlijk vervuld, inzonderheid munten de beide neven uit in hunne voordragt, houding en gebaar, terwijl de verschillende bedrijven telkens werden afgewisseld door zeer nuttige muzijkstukken, gegeven door het Winschoter muzijk-gezelschap, onder directie van den heer LEURS.

Eere hebben daarom de ontwerpers en uitvoerders van dit plan; — eere hebben zij inzonderheid om het tweeledig doel, hetwelk zij zich met de opvoering van dit stuk hebben voorgesteld: n.l., om het publiek eenen regt genotvollen avond te verschaffen, en de opbrengst der penningen te besteden tot een weldadig doel.

Wij wenschen daarom het reciteer-gezelschap *Wester* geluk met het welslagen zijner pogingen. Toonde het talrijk opgekomen publiek, zoodat zelfs de groote en ruime zaal van DE BOER nog bijna te klein was, om allen behoorlijk te doen plaatsen, dat het groote verwachtingen koesterde, — die verwachtingen zijn geenszins te leur gesteld, maar integendeel verre overtroffen.

Maar tevens wenschen wij ook deze gemeente geluk, dat in haar midden zulk een gezelschap bestaat, hetwelk door den naam, dien het draagt, toont, den man in eere te willen houden, die zooveel tot heil van Pekela heeft gedaan.

Wij brengen daarom onzen dank toe aan allen, die hebben medegewerkt om het genoegen van dien avond te verhoogen, en lang zal voorzeker de herinnering daaraan ons bijblijven.

— Uit *Kollum* wordt ons het volgende geschreven: Bij al de veranderingen, voordringen en zegeningen van het postwezen, zijn wij telkenmale iets achteruit gegaan, wat de correspondentie aanbelangt. — Vroeger ontvingen wij de nieuwsbladen uit de hoofdstad onzer provincie in het voormiddaguur; thans na den middag. — Wat de verzending uit Groningen herwaarts betreft, het schijnt dat wij hieromtrent nog in de middeleeuwen zijn. — Toen de cholera in laatstgenoemde stad voor ruim een jaar heerschte, ontving een huisvader alhier het ziekte- en doodberigt van zijnen zoon te gelijker tijd, ofschoon de afzending een etmaal verschilde. Niet zelden gebeurt het, dat brieven uit Groningen komende, volgens het postmerk eerst twee dagen daarna alhier arriveren. — En dat op een afstand van naauwelijks *zes* uren! — Hoe veel ongerief en teleurstelling hierdoor aan de ingezetenen van dit aanzienlijk en handeldrijvend dorp veroorzaakt wordt, is ligt te begrijpen. — Verlangend en wèl in billijke verwachting, zien wij hier uit, dat deze zaak bij bevoegde autoriteiten in overweging worde genomen en verbetering onderga.

— Uit *Stroobos* wordt van den 5den dezer het volgende aan de *Prov. Gron. Ct.* geschreven:

Eene indrukwekkende gebeurtenis heeft hier in den afgeloopen nacht plaats gehad. De bewoners van de Groninger streek werden omstreeks 12 uur door een akelig gehuil en geroep gewekt en begaven zich in den door wind en sneeuwjagt met vorst vergezelden nacht naar buiten, om te vernemen, wat de oorzaak van dergelijk gejammer kon zijn. Met schrik aanschouwden zij eene vrouw met een kind van $1\frac{1}{2}$ jaar, de handen wringende en om hulp roepende, en een man als radeloos daarnevens. Deze man, een schipper, was des avonds te voren met een zwaren last turf daar blijven liggen. Door de groote afstrooming van het water geraakte zijn schip, dat te na aan den wal en wel mogelijk op den grond was geraakt, op zij en liep vol water. De schipper en zijne vrouw maakten wel spoedig de touwen los, om het schip meer in het midden van het vaarwater te brengen, doch in de plaats dat het schip van den wal dreef, kantelde het en begon nu snel te zinken. Een kind in de wieg in het vooronder kwam met de wieg boven drijven en werd door de vrouw gered, doch helaas! twee andere kinderen, zijnde twee meisjes, een van 8 en een van 6 jaar, die onder de lading turf en achter in de kooi gerust lagen te slapen, konden niet meer gered worden en zijn alzoo jammerlijk omgekomen. Men denke zich den radeloozen toestand der arme ouders.

Heden namiddag hebben eenige menschenvrienden niet dan met veel moeite de arme lieve kleinen er uitgehaald; de moeder is heden nog geheel van zichzelf en aan haar is door den ten allen tijde gedienstigen geneerheer LOS, van *Burum*, eene aderlating gedaan en verdere geneeskundige hulp toegediend. Ons geheele dorp is door dit treffende voorval als in rouw gedompeld, en op veler aangezigt is de deelneming zigtbaar.

— Uit *Franeker* meldt men ons, dat Maandag nabij Minnertsga het lijk is opgevischt van een wagenmakersknecht, die sedert nieuwjaarsdag werd vermist. Nadat hij zijn meisje naar huis had gebragt, is hij waarschijnlijk door de duisternis van den weg afgeraakt en in de vaart gevallen. Het was een oppassend jong mensch, waarom zijn treurige dood eene algemeene belangstelling opwekte.

— Wij vernemen, dat bij kon. besluit thans voor dit wintersaizoen wederom hulpmarechaussée, even als vroeger, is beschikbaar gesteld. Daarvan zullen o. a. ook in de provinciën *Groningen* en *Drenthe* weder de gewone posten gestationeerd worden, welke reeds spoedig worden te gemoet gezien. — Het blijkt uit dezen maatregel tevens, dat er vooralsnog geen uitvoering zal worden gegeven aan het kon. besl. van den 11den Nov. l.l. (*Stb.* no. 114), houdende eene nieuwe organisatie van de politie.

— Het hoofdbestuur der Ned. maatschappij ter bevordering van Nijverheid heeft bepaald, dat op den 24sten Julij e.k., na afloop der 80ste algemeene vergadering, te *Haarlem* zal worden gehouden een *congres van nijverheid.*

In de maand Maart zal het programma worden publiek gemaakt. De te behandelen onderwerpen zullen betrekking hebben tot landbouw, kunsten, handwerken, fabrijken en trafijken, koophandel, zeevaart en visscherijen, volkshuishoudkunde en statistiek.

— Het oude, maar daarom niettemin afkeuringswaardige gebruik van het zoogenoemde nieuwjaarschieten, dat nog op zoovele plaatsen van ons land in zwang is, heeft weder onderscheidene personen ongelukkig gemaakt. Te Nyesleek in Drenthe werd daardoor iemand deerlijk in het aangezigt gekwetst, zoodat men twijfelt of hij wel het volle genot zijner oogen zal terugbekomen. Te Vollenhove trof iemand een gelijk lot en wordt de toestand van dezen zeer bedenkelijk genoemd. Te Slagharen schoot een jongeling zich in de linkerhand, die bijna geheel verbrijzeld is, en moesten hem een paar vingers worden afgezet.

— De *Staats-Ct.* deelt thans het kon. besluit mede waarbij de reeds door ons opgegevene verandering in de briefwisseling naar Ned. Indië via Marseille wordt vastgesteld. De porto der brieven zal, te beginnen met de maand Maart, langs dezen weg 90 cent kosten, terwijl ook bij deze verzending, evenals bij die over Southampton of Triëst, de brieven van 15 wigtjes of daarbeneden als *enkel* zullen worden beschouwd.

— Blijkens eene mededeeling van Zr. Ms. gezantschap te Stokholm, is aldaar den 17den der vorige maand eene verordening uitgevaardigd, waarbij de vroegere verordeningen van den 26sten Sept. 1855 en van den 11den April 1856, betreffende deels den vrijen invoer van, deels de vermindering der inkomende regten op onderscheiden levensbehoeften, nog voor het jaar 1857 verlengd zijn.

Loop der bevolking over 1856.

In de gemeente *Haren* zijn geboren 81 kinderen, als 45 van het mann. en 36 van het vrouw. geslagt. — Overleden 47 personen, als 24 van het mann. en 23 van het vrouw. geslacht. — Gehuwd 23 paren.

In de gemeente *Uithuizermeeden* zijn geboren 141 kinderen, als: 66 van het mannelijk en 75 van het vrouwelijk geslacht; in de gemeente gevestigd 63, als: 36 mann. en 27 vrouw. — Overleden 88, als: van het mann. geslacht 34 ongehuwden, 10 gehuwden en 4 weduwnaars, en van het vrouwelijke 19 ongehuwden, 13 gehuwden en 8 weduwen; de gemeente hebben verlaten 42 personen, als: 26 mannen en 14 vrouwen. — Gehuwd 33 paren.

De wettig gedomiciliëerde bevolking op den 31sten December bestond uit 1808 mannen, 1816 vrouwen, te zamen 3624 personen.

VERPACHTING.

GRONINGEN, 8 Jan. Gisteren morgen had alhier in een der vertrekken van het raadhuis de verpachting bij inschrijving plaats van 1) de tol van de stad Groningen op den weg langs het Winschoter diep, onder Engelbert; ingeschreven voor *f* 1920, *f* 2000 en *f* 2006, zijnde het laatste van P. MEIJER; 2) idem te Foxham; ingeschreven voor *f* 2361, *f* 2402, *f* 2471,80, *f* 2510 en *f* 2516, zijnde het laatste van C. A. BOS, te Kropswolde; 3) de stads zwijgende tol of boom te Wolde, met het optrekken der klapbrug te Foxhol; ingeschr. voor *f* 126,75 en *f* $126,76\frac{1}{2}$, zijnde het laatste van C. A. BOS, te Kropswolde; alles voor den tijd van drie jaren; 4) het verlaatsgeld van het verlaat aan het Damsterdiep; ingeschreven voor *f* 4086, door R. NANNINGA; 5) het brug- of klapgeld van de ophaalbrug over het Damsterdiep te Oosterhoogebrug, gemeente Noorddijk; ingeschrev. voor *f* 502 en *f* 521,50, zijnde het laatste van K. J. KREMER; 6) de kraan aan de Noorderhaven, ingeschreven voor *f* 110, door A. M. MEULMAN; 7) idem buiten de Apoort, aan het Hoendiep, ingeschreven voor *f* 180,95, door C. LOOR; 8) idem aan het Damsterdiep, ingeschreven voor *f* 153,76 en *f* 180,95, zijnde het laatste van C. LOOR.

Daarna had de verpachting plaats van het aan de gemeente Groningen toekomende regt van visschen in de na te melden wateren, voor den tijd van één jaar, als:

1) In het Winschoterdiep, van het verlaat te Zuidbroek af tot aan den mond van het Foxholstermeer en in het Foxholstermeer; ingeschreven voor *f* 5,50, *f* 10,31 en *f* 12,26, het laatste van J. BEKEMA; — 2) geen biljetten ingekomen; — 3) In het Winschoterdiep, van den mond van het Drentsche diep tot den buitensten drijfboom buiten het Kleine-poortje te Groningen; ingeschreven voor *f* 15,05 door M. KETTING; — 4) in de diepen en havens in de stad Groningen, van den binnen-drijfboom bij het Kleine-poortje tot den binnen-drijfboom in den mond van de Noorderhaven, met de uitzondering in de voorwaarden vermeld, ingeschreven voor *f* 5,20 door M KETTING; 5) geene biljetten ingekomen.

KERKNIEUWS.

LEEK, 3 Januarij. Hoe groot belang men alhier stelt in het bijwonen der openbare godsdienstoefening, is wederom gebleken, toen voor eenige dagen door jonkheer VAN PANHUIJS *publiek bij opbod* de zitplaatsen in de kapel (zijnde bij ons de kerk) werden verhuurd. Niettegenstaande de banken voor het aantal zitplaatsen, daarin verhuurd, te klein zijn, werden de plaatsen toch tot ongehoorde prijzen opgevoerd. Men is alsnu tot de overtuiging gekomen, dat het meer dan noodzakelijk is, dat de gemeente in het bezit zij van een *eigen en doeltreffend kerkgebouw*, waarin men behoorlijk en togtvrij zitten kan. Dien ten gevolge is dan ook dezer dagen in de vergadering van kerkvoogden en notabelen alhier het reeds vroeger ontworpen plan, eene eigene en nieuwe kerk te bouwen, weer ter tafel gebragt, daar de tegenwoordige kapel, (behoorende aan den huize Nienoord) ontoereikende is om de menigte des Zondags te bevatten, en het inwendige van dat gebouw in eenen staat verkeert, tot oneer voor de eeredienst. Om het vroeger wel eens beproefde, doch weer gestaakte plan nu met kracht in werking te brengen, is de zaak in handen eener commissie gesteld, die zich reeds ijverig van hare taak kwijt, opdat in deze dringende behoefte voorzien en de steeds meer klimmende wensch der gemeente vervuld worde. Wij hopen en vertrouwen, dat de commissie het gewigt harer taak en het belang der gemeente beseffe, en zich, in onderscheiding van vroegere commissiën, volhardend betoone, opdat de Leek zich spoedig verblijde in een *eigen* kerkgebouw. *(Ingez.)*

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Stedum is aldaar door de gezamenlijke collatoren beroepen ds. AB. WERUMEUS BUNING, pred. te E, prov. Friesland; — te Zalt-Bommel ds. BERLAGE, pred. te Naarden.

— Ds. N. OSTI te Delfshaven heeft voor het op hem uitgebragte beroep naar Hellevoetsluis bedankt.

(*Ingezonden.*)

Met de plaatsing van onderstaand adres, reeds van menige handteekening voorzien en dat nog gedurende 8 dagen voor de stemgeregtigde ingezetenen, ter teekening ligt bij den koffijhuishouder B. TEN HAVE, aan de Groote Markt, zal de redactie der *Groninger Courant* verpligten de ontwerpers.

Aan Zijne Majesteit den Koning.

Sire!

Geven met eerbied te kennen ondergeteekende stemgeregtigde ingezetenen van de gemeente Groningen, dat zij met leedwezen ontwaard hebben, dat dezer dagen aan Uwe Majesteit van onderscheidene plaatsen worden ingediend adressen betreffende eene aangelegenheid, welke uitsluitend tot de kroonregten van Uwe Majesteit behoort. Zij bedoelen het verzoek tot ontslag, door Uwer Majesteits minister van binnenlandsche zaken aan Uwe Majesteit ingediend.

Remonstranten vermeenen met alle bescheidenheid in de eerste plaats, dat dergelijke adressen behelzen, eene verkorting van Uwer Majesteits regten, en in allen gevalle een bewijs van wantrouwen aan Uwer Majesteits wijsheid, en gebrek aan eene gepaste onderwerping aan Uwer Majesteits beschikking in eene zaak bij de grondwet geheel aan Hoogstdenzelven overgelaten.

Zij beschouwen die adressen geheel ontijdig, daar, sedert de crediet-wet voor het departement van binnenlandsche zaken, door de beide Kamers der Staten Generaal is aangenomen en de spoedige indiening der gewenschte wet op het lager onderwijs van wege Uwe Majesteit is toegezegd, alle aanleiding tot verschil tusschen de beide takken van wetgeving voor het oogenblik geheel is opgeheven, en de verschillende in dit Rijk ter zake van dit aangelegene punt bestaande partijen eerbiedigi nwachtende zijn het wetsontwerp, hetwelk deswege door Uwe Majesteit zal worden aangeboden.

In dezen stand van zaken schijnt het bij den eersten opslag onbegrijpelijk, hoe juist op dit oogenblik onderscheidene adressanten zich ter zake boven omschreven aan Uwe Majesteit wenden.

Remonstranten meenen echter de oplossing van dit verschijnsel te moeten zoeken bij een klein gedeelte der bevolking, hetwelk tot geen der bij het onderwijs belangstellende partijen behoort, maar alleen streeft om de privilegiën en voorregten terug te bekomen, welke hetzelve door de grondwet van 1848 heeft verloren, en geene gelegenheid laat voorbij gaan, om, al is het ook ten koste van het welzijn en van het behoud van de rust in den staat, ja, al is het ook ten koste van Uwer Majesteits belangen, de zaken tot den vroegeren toestand terug te brengen.

De remonstranten hebben vroeger te zeer de nadeelen ondervonden, welke het streven naar uitbreiding van magt van die partij, en de belemmeringen, welke dezelve aan de uitbreiding van handel en nijverheid in den weg stelde, hebben te weeg gebragt, dan dat zij niet den terugkeer van dien vroegeren toestand van zaken met de grootste bezorgdheid zouden te gemoet zien.

Zij hebben daarentegen te zeer de heilzame gevolgen van de tegenwoordige grondwettelijke bepalingen ondervonden en verblijden zich te zeer in den bloei, welke de sedert van vele knellende banden ontdane handel heeft bereikt, en in de welvaart, welke de Staat onder de werking der Grondwet van 1848 geniet, dan dat zij niet ten vurigste zouden wenschen dat die Grondwet niet moge ophouden haren zoo in het oog vallenden voordeeligen invloed in het Vaderland uit te oefenen.

Zij bieden dan ook uit dien hoofde hunne hulde Uwer Majesteit aan, die bij elke gelegenheid, hetzij regtstreeks, hetzij door middel van Uwer Majesteits Ministers, de handhaving van deze Grondwet heeft toegezegd.

Remonstranten hebben om deze redenen, zonder zich te vermeten om in deze zaak eenig bepaald verzoek aan Uwe Majesteit te doen, gemeend hunne gevoelens door deze ter kennis van Uwe Majesteit te moeten brengen, en dit te eer, daar Uwe Majesteit, zoo zij vertrouwen, er belang in zal stellen, om geheel en van alle zijden bekend gemaakt te worden met de belangen van allen, die het geluk hebben, onder Uwer Majesteits grondwettelijke Regering gesteld te zijn.

GRONINGEN, Januarij 1857. Q. F.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PETERSBURG, 8 Januarij.

Grootvorst *Constantijn* is gisteren van hier vertrokken naar Hannover, waar hij korten tijd zal vertoeven, om dan aan zijne moeder te Nizza een bezoek te brengen.

NAPELS, 8 Januarij.

Een Napolitaansch oorlogsschip, een driemaster, is op zijne vaart van hier naar Sicilië gesprongen, waarbij een groot aantal personen zijn omgekomen. De overigen zijn gered door Engelsche kruisers.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 8 *Januarij.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{5}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$75\frac{5}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	$94\frac{9}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$73\frac{5}{8}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$38\frac{5}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$83\frac{5}{8}$.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$74\frac{11}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$23\frac{5}{8}$.
Dito Binnenl	» 3	»	$37\frac{3}{8}$.
PORTUGAL	» 3	»	$44\frac{1}{8}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$103\frac{3}{4}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$102\frac{3}{4}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	$83\frac{3}{4}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$83\frac{1}{4}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito. 6de serie	» 5	»	$95\frac{5}{8}$.

LONDEN, 8 *Januarij.* Consols $94\frac{1}{8}$.

PARIJS, 8 *Januarij.* Fransche 3 pCt. 67.45.

WEENEN, 8 *Januarij.* Metalliek 5 pCt. *f* $82\frac{1}{2}$. Nat. Leening *f* $83\frac{3}{4}$. Wissel op Londen *f* 10.19. Zilver *f* $5\frac{1}{4}$.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 4 Jan., *Rijntjes* Suriname, v. Suriname.
HELVOET 4 Jan., *Gerrebrands* Karel August, Boston.
VLISSINGEN 2 Jan., *Allen* Betsy, Mauritius, met de lading van het aldaar afgekeurde schip Ambiorix, kapit. *de Ruiter*, van Rangoon naar Antwerpen.
SAMARANG 31 Oct., *des Ruelles* Trijntje Fenna, Batavia; — 3 Nov. *Lindeman* Kenau Hasselaar, Passaroeang.
SOERABAYA 6 Oct., *van Loenen* Henriette, Bat., den 25 dito naar Probolingo vertrokken; *van Campen* Louisa Wilhelmina, Samarang; — 31 *de Roever* Jan van Brakel en 1 Nov. *Horneman* Nova Zembla, Bat.
PROBOLINGO 8 Oct., *Tekelenburg* Sara Alida Maria, Soerabaya.
MOTLMEIN 10 Oct., *Doekzen* Louisa Maria, Singapore.
NEWYORK 17 Dec., *Middel* St. Vitus, Ciudad de Bolivar.
LIVORNO 22 Dec., *de Jonge* Sjoukina, Archangel; — 25 *de Boer* Eensgezindheid, Newcastle.
TOULON 26 Dec., *Boer* Jan van Harwegen, Venetie.
GIBRALTAR 20 Dec., *Stuik* Fenna Gerarda, v. Londen n. Livorno; *Niekus* Thekla Johanna, v. Marseille n. Falmouth; *v. d. Laan* Tweelingen, v. Riga n. Toulon.
BORDEAUX 3 Jan., *Meeter* Filippus Cornelius, Dantzig.
Bij WIGHT 2 Jan., *Bakker* Harberdina, v. Amst. n. Triest.
Bij TORBAY 23 Dec., *Goosens* Arend, v. Rott. n. Konst.
CARDIFF 1 Jan., *van Eijk Menkman* Koning Willem II, Amst.
LIVERPOOL 2 Jan., *Molenaar* Neptun, Amst., om voor Curaçao te laden; *Dijk* Elsina Jantina, Lissabon.
Bij de NEEDLES 31 Dec., *Zwcede* Hugo Grotius, v. Rott. n. Soerab.
WARNEMUNDE 1 Jan., *Harkema* Meinskina, Amst.

Vertrokken.

TEXEL 3 Jan., *de Vries* Zorgvliet, Hartlepool; — 6 *de Lang* Joh. Christina, Sur.; *Brandligt* Dolfijn, Livorno; *Sybrandi* Louisa Roelofviena, Newcastle.
VLISSINGEN 3 Jan., *van Eijk* Adriana Francisca, Engeland.
BATAVIA 15 Oct., *de Vries*, voor wijlen *Boysen*, Goede Verwachting, Soerabaya.
SOERABAYA 30 Oct., *Hofman* Margaretha Simonetha, Samar.; — 1 Nov. *Haken* Vier Gebroeders, *Börger* Jacob en 2 *Ouwehand* Suzanna en Elisabeth, Nederland.
SINGAPORE 11 Nov., *Harms* Henriette, Bassein; — 14 *Westergaard* Magdalena, Siam.
SAUGOR 20 Nov., *Grivel* Sumatra, China.
FALMOUTH 2 Jan., *v. d. Kolff* Julia, Hamburg.
BREMERHAVEN 2 Jan., *Konter* Willem Cornelis, Newcastle.

Zeilklaar.

THERAPICE 20 Dec., *de Jonge* Goede Verwachting, Rouaan.
LIVERPOOL 1 Jan., *Wegener* Vr. Martha, Livorno.
NEWCASTLE 2 Jan., *Kloekers* de Lauwerzee, Nickerie; *Koekkoek* Christina Jantina, Genua; *Lackrooy* Anna Louisa, Bordeaux.

AMSTERDAM, 6 Jan. Het schip Zorgvliet, kapit. *de Vries*, van hier naar Hartlepool, is, volgens berigt van Hull van den 5den dezer, dien nacht bij Alford gestrand en zal waarschijnlijk totaal weg zijn, de 2de stuurman en 2 jongens zijn gered, doch de kapitein en de overige equipage daarbij verdronken.

MANILLA, 4 Nov. Den 17 October heeft alhier een hevige storm gewoed, waarin drie Amerikaansche, één Engelsch en één Nederlandsch schip op strand zijn geraakt.

HONG KONG, 15 Nov. Het schip Jacob Cats, kapit. *van der Wint*, van Dordrecht alhier aangekomen, heeft den 16 en 17 October hevige

stormen uit het N.W.—N.O.—Z.O. doorgestaan en daardoor zeilen, enz. verloren.

MUMBLES, 1 Jan. Het schip Antigua Planter, van St. Ives, is met verlies van den grooten mast te Swansea binnengesleept, zijnde door eene Nederlandsche bark, vermoedelijk de Odelia Margarita, kapit. *Haselhoff*, van Swansea naar Sydney, aangevaren, die daardoor den kluiverboom en het galjoen verloren en meer andere schade bekomen heeft.

HOLTENAU, 2 Jan. Het schip Johannes Hermanus, kapit. *Visker*, 39 dagen reis hebbende van Libau naar Zwolle, is alhier met overgeworpen lading en verlies van verschansingen, binnengeloopen.

LIJST van Nederlandsche schepen, welke in het jaar 1856 verongelukt, verbrand, afgekeurd, gesloopt en vermist zijn.

Kapit. *Frankena* Active, *Smitt qq.* Adrianus en Willem, *Smid* Anna Arnoldina, *Schoe* Amicitia et Fides, *Hasewinkel Muntendam* Anna Maria, *Oostra* Annechiena, *Bultje* Antje, *de Jong* Antje Sleeswijk, *v. d. Weijden* Andina, *Leeuwes* Arendina, *de Kok* August en Maria, *de Boer* Aurora, *Hoogeveen Heymans* Banca, *Hille* Boxtel, *Koning* Carolina, *de Jonge* Castor, *Thallen* Catharina Alegonda, *Potjer* Catharina Jantina, *Steinfoort* Christina Hendrika, *Cramer* Christina Margaretha, *Bouder* Cornelia Gesina, *Balk* Concordia, *Blijstra* Concordia, *van Wijk* Dankbaarheid, *Hofman* Drie Gebroeders, *van Dalen* Eendragt, *Goosens* Eendragt, *Glazener Jr.* Egmond en Hoorne, *Ruiding* Elsina Catharina, *de Groot* Engelina Jacoba, *Wienke* Engelina Meinderdina, *Hero Duit* Fennechiena, *Hoff* Gebina van Delden, *Nap* Geelida, ... Generaal Chassé, *Zeijlinga* Gesina van Wieler, *de Boer* Hendrika Annegina, *Faber* Hendrika Catharina, *van Houten* Hollander, *Smidt Petersen* Hollandia, *v. d. Leest* Hoogezand, *Hansens* Hoop, *Pybus* Hoop en Verwachting, *Mulder* Ida, *Postema* Ida Jasperdina, *Gijsbers qq.* Japara, *Veendorp* Jeezelina, *Bik* Johanna, *de Jong* Johanna Maria, *Visser* Johanna Maria, *ter Poorten* Johannes, *Boetje* Jonge Bouke, *Mulder* Jonge Hendrik, *de Jong* Jonge Rinke, *Nanninga* Klasina, *Kloppenburg* Lucipara's, *Stomp* Libra, *de Boer* Lumina, *Verberne* de Maas, *Hut* Marchina Margaretha, *Meijer* Maria, *van Duin* Maria Adriana, *Brakke* Neêrlands Welvaren, *Meijer* Nicola Uil, *Motus* Nijverheid, *Lever* Onderneming, *Tjakkes* Onderneming, luit. *de Ruiter de Wildt* Prins Willem Frederik Hendrik, Ned. transportschip, *Mulder* Robertus Hendricus, *ten Boekel* Sara Johanna, *v. d. Tak* Sara Lydia, *Steen* Sieke van der West, *Borst* Teelkelina Hendrika, *Staal* Tjadda, *Grafthuis* Toeval, *Janninga* Trekvogel, *Mooi* Trouw, *Coopmans* Twenthe, *de Weerd* Vice Admiraal Lucas, *Lukje* Vrede, *de Vries* Vrouw Jantina, *Onnes* Vrouw Margaretha, *v. d. Wiel* Vr. Martha, *Bontekoe* Wubbo en Willem, *van Wulven* Zwaluw, *Boekhout* Zaaijer.

231ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Vierde Klasse.

1ste Lijst. No. 7048 *f* 2000; nos. 420 en 19540 ieder *f* 1000; no. 11804 *f* 400; nos. 19269 en 19831 ieder *f* 200; nos. 554, 4044, 9040, 10110, 12197 en 17235 ieder *f* 100. — *2de Lijst.* No. 16568 *f* 5000; no. 14914 *f* 1500; no. 1064 *f* 1000; nos. 761 en 6856 ieder *f* 400; nos. 2067, 13882 en 16132 ieder *f* 200; nos. 1164, 8669, 11721 en 14917 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.
GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 5 *Jan.* Het ter granenmarkt verhandelde was heden van kleinen omvang; de Zeeuws. Tarwe werd 25 ct. per mud hooger betaald, de aanvoer klein. — Rogge flaauw en *f* 3 lager was de inl. moeijelijk te plaatsen. — Gerst in beide soorten Winter en Zomer 20 ct. lager. — Erwten en Boonen flaauw. — Tarwe: 133 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 380; 132 ℔ dito *f* 375; 132 ℔ bovenl. Ris *f* 340; 131 dito *f* 335. — Rogge: 128, 130 ℔ Limb. *f* 258; 117 ℔ Arch. *f* 241. — Gerst: 106 ℔ Manheim *f* 217, *f* 219, *f* 220; 105 ℔ dito *f* 215, *f* 217; 109 ℔ dito *f* 223, *f* 225. — Boekweit: Holst. *f* 220; Rijn *f* 228.

AMSTERDAM, 7 *Jan.* Tarwe, Rogge, Gerst, Boekweit en Haver zonder handel. — Koolzaad op het voorjaar 1 p. vl. hooger; op 9 vat op April 89½ p. vl.; op Sept. en Oct. 79½ p. vl. — Raapolie op 6/w. *f* 53¾; vlieg. *f* 52½; op Mei *f* 50. — Lijnolie op 6/w. 40¼; vlieg. *f* 39½.

LONDEN, 5 *Jan.* Graanmarkt onveranderd bij matigen toevoer.

EFFECTEN-BEURS.
AMSTERDAM, 7 *Januarij.*

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63$\frac{5}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 75¼; Dito Dito 4 pCt. 94½. — BELGIE, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 51$\frac{9}{16}$. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 23$\frac{13}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37¼. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 44$\frac{1}{16}$. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 103¾; Dito te Londen 4½ pCt. 93⅝; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 95¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 73¾; Dito Dito 2½ pCt. 38$\frac{7}{16}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 83⅞; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 75. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21$\frac{3}{16}$.

Londen helen Consols 94¼ à ¼ pCt.

De effectenbeurs was nagenoeg onveranderd.

ADVERTENTIEN.

VERGADERING
VAN
BEGUNSTIGERS EN BETALENDE LEDEN
van de AFDEELING ***GRONINGEN*** der
NEDERLANDSCHE VEREENIGING
TOT
Afschaffing van Sterken Drank,

op MORGEN, ZATURDAG den 10den Januarij e.k., 's avonds te 7 uur, in de BENEDENZAAL van het CONCERTHUIS.

Algemeene Vergadering
der **bovengenoemde Afdeeling** op **denzelfden avond**, te 8 uur, in **hetzelfde** LOKAAL.

SPREKERS: de Heer D. DE GROOT
en B. S. DEELMAN.

Deze laatste Vergadering staat voor allen open.

REDERIJKERSKAMER „LULOFS,"
OPENLIJKE VOORSTELLING, ten **voordeele** van de **Spijsuitdeeling** te dezer Stede, op MAANDAG den 12den Januarij 1857, des avonds te zes uur, in den **Schouwburg.**

BEWIJZEN VAN TOEGANG zijn te bekomen bij den Secretaris **J. H. HUBER**, en plaatsen te bespreken op ZATURDAG den 10den Januarij en MAANDAG den 12den Januarij, des voormiddags van 9—12 uur, aan het Lokaal van den SCHOUWBURG.

NB. Men zal zorgen, dat het LOKAAL **goed verwarmd** is.

*** VERGADERING der LEDEN van het GENOOTSCHAP ***ter bevordering der Nijverheid***, te *ONDERDENDAM*, in het ZIJLVESTERHUIS, op DINGSDAG den 13den Januarij 1857, des namiddags te 3 uur.

Namens het Bestuur:
Mr. A. J. VAN ROIJEN,
Secretaris.

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het Departement *GRONINGEN* der Maatschappij ***tot Nut van 't Algemeen***, op WOENSDAG den 14den Januarij 1857, des avends te 7 uur, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat. — Redevoering door den Heer Ds. R. KOOPMANS VAN BOEKEREN. Bijdrage door den Heer F. B. SCHIFFER.

Kaartjes voor Leden van andere Departementen, Dames en Vreemdelingen, zijn te bekomen bij den Secretaris **R. J. SCHIERBEEK**, bij wien men zich mede ter verkrijging van het Lidmaatschap, hetzij voor het geheele jaar 1856/57, of voor het halfjaar van den 1sten Januarij tot den 30sten Junij 1857 kan aanmelden.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secr.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

W. G. SMIDT RINSMA,
beroepen Predikant te Emm,
en
P. H. TRESLING.

SCHARMER, 3 Januarij 1857.

*** Bevallen van een ZOON G. M. SINNIGE, veelgeliefde Echtgenoot van

B. J. BULLE.

KIEL, 5 Januarij 1857.

*** Heden beviel voorspoedig van eene *DOCHTER* H. G. HESSE — TER HASEBORG.

SCHEEMDA, 6 Januarij 1857.

*** MEEDEN, 6 Januarij 1857. Bevallen van een MEISJE E. DETMERS, Echtgenoot van

E. EDZES.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON J. G. REIBER, Echtgenoot van

R. CIO.

GRONINGEN, 8 Januarij 1857.

*** Gister overleed, in den ouderdom van 38 jaren, de Hoog WelGeborene Vrouwe CATHARINA JOHANNA QUINTUS, diep betreurde Echtgenoot van Mr. JAN CAREL FERDINAND Baron D'AULNIS DE BOUROUILL, Moeder van tien Kinderen, waarvan slechts enkelen hun verlies beseffen.

GRONINGEN, 4 Januarij 1857.

Posterijen.

Meermalen werd, vooral onder den Handelsstand te dezer Stede, de wensch geuit, dat hier, gelijk ook in andere Steden plaats heeft, eene **volledige opgave** wierd uitgegeven van de **AANKOMST** en het **VERTREK** der **POSTEN naar** en **van** ***Groningen***, van de verschillende **GELEGENHEDEN** ter **verzending** van **brieven** en **pakketten**, enz. Bij de vele veranderingen, die in den loop der Posten worden gemaakt, is het dikwerf moeijelijk elk oogenblik des jaars een juist overzigt te bekomen van die verschillende verzendingen.

Ten einde aan dien wensch te gemoet te komen, hebben de ondergeteekenden, daartoe in staat gesteld door de welwillende tusschenkomst van de KAMER VAN KOOPHANDEL en FABRIJKEN, alsmede van den Heer DIRECTEUR van het POSTKANTOOR alhier, besloten in een kort bestek al datgene bijeen te voegen waarvan de kennis voor hen, die met de Post verzenden of ontvangen, noodig kan worden geacht. Zij zullen, bij voldoende deelneming, telkens, wanneer eenige verandering in den loop der Posten komt, bedoelde opgave weder daarnaar veranderen en aanvullen en aan hen die zich tot de deelneming verbinden, telkens een exemplaar van die veranderde opgave ter hand stellen. Eene LIJST VAN INTEEKENING ligt voor aan het BUREAU dezer COURANT.

De prijs van ieder exemplaar zal slechts **5 cent** bedragen.

DE ERVEN C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

I. Dr. *R. WESTERHOFF*, **de Kwelderkwestie nader toegelicht.** Met eene Wadkaart. Prijs *f* 2,80.

Behalve dat dit Werk de nog altijd betwiste zaak van den Kwelder-aanwas op eene bondige en grondige wijze behandelt en uiteenzet, — bevinden zich achter deze Verhandeling zeer belangrijke Oudheidkundige Aanteekeningen betrekkelijk de Provincie *Groningen.*

II. **Dwadzaken betrekkelijk de Graanwet**, en Aanteekeningen uit Statistiek en Geschiedenis, Graanbouw en Graanhandel betreffende. Prijs *f* 2,25.

III. *E. ENGELBERTS*, **Beschrijving** van den **Landbouw** op de Hofstede **den Eng.** Prijs *f* 0,60.

Onder al de praktische Handboeken voor den Landbouw verdient voorzeker dit werkje eene eerste plaats.

IV. *J. HUIZINGA*, **Wetten** op de **Personele Belastingen**, het **Geslagt** en **Gemaal**, te zamen in één Deel. Prijs *f* 2,90.

V. ——————— **Wetten op de Personele Belastingen.** Prijs *f* 2,30.

De **SCHUTTERSRAAD** der DIENSTD. SCHUTTERIJ van *Groningen* brengt ter kennis van ieder, die het aangaat, dat vóór den **21sten Januarij** aanstaande moeten worden bezorgd bij den Kapit.-Kwartierm. de **DECLARATIËN**, waarvan het **model** ter Drukkerij van den Heer VAN HEIJNINGEN BOSCH verkrijgbaar is, wegens LEVERANTIËN of WERKZAAMHEDEN ten dienste dier SCHUTTERIJ, in het verloopen jaar 1856 gedaan.

GRONINGEN, 3 Januarij 1857.

Op last van den Raad voornd.:
VAN HOËVELL,
Secretaris.

ONDERLINGE
ZEEASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ
CONCORDIA,
gevestigd te *Delfzijl.*

ALGEMEENE VERGADERING van DEELHEBBERS in bovengenoemde Maatschappij, op **DINGSDAG** den 13den **Januarij** e.k., des namiddags te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl.*

WERKZAAMHEDEN:

Inneming van de Rekening en Verantwoording.

Verkiezing van nieuwe Commissarissen voor de aftredenden.

Behandeling der nieuwe *Algemeene* Statuten.

Namens de Directie der Maatschappij voornoemd:
E. H. ROGGENKAMP.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op **HEDEN** VRIJDAG den 9den Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden, om op den 1sten Mei 1857 te aanvaarden:

I. Eene nette **KOOPMANS BEHUIZING**, get. P 458, met OPEN PLAATS en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen op eigen grond, Noordzijde op den Nieuwen-weg alhier, tevens geschikt tot eene **TABAKSFABRIJK**; en

II. Een PAKHUIS, daarachter staande, zijnde ongenommerd, mede op eigen grond; in eigendom toebehoorende aan den Heer E. W. PEPPINK en Mejufvr. — Inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP.***

Te bezien op den dag van Verkoop en des daags bevorens van 1—4 uur.

OP HEDEN AVOND
te 7 uur, ten Huize van den Kastelein GRAALMAN, voor de Boteringepoort te *Groningen*,
Veiling van de Eigendommen,
omschreven in deze Courant van Zondag den 4den dezer maand.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zullen, op WOENSDAG den 14den Januarij 1857, des avends te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht:

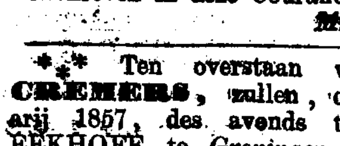

I. Eene geheel nieuws doortimmerde ruime WINKELBEHUIZING, zijnde thans eene neringrijke *BAKKERIJ*, geschikt tot allerhande AFFAIRES, met BOVENWONING, extra GROOTEN en DROOGEN KELDER, OPEN PLAATS met BLEEK, PUT en REGENBAK, Uitgang naar den Achter-den-Muur, staande op eigen grond, Noordzijde in de Visscherstraat te *Groningen*, wordende door G. ZEEHUISEN en Vrouw in eigendom bewoond.

II. Eene WONING en PAKHUIS onder één Dak, thans ten deele gebruikt wordende als Werkplaats, met PUT, staande in de Wipstraat, Noordzijde, get. O 80 en 81, doende tot grondpacht *f* 3—58 's jaars.

III. Een TUIN, in den Bleekersgang, bij de Noorderkuipen, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 6—00.

IV. Eene BEHUIZING, te *Groningen*, in de Kerkstraat, vrij eigen grond, met eene MANDEELIGE PLAATS en PUT, get. N 197.

Voorts nog:

V. Eene BEHUIZING, get. T 237, met PLAATSJE, in de Folkingestraat, Oostzijde, tegenover het Woerdje.

VI. Een PAKHUIS, vroeger een STAL, met MANDEELIGEN PUT en GANG, eigen grond, in het Woerdje, get. X 237.

Alles te *Groningen.* Te aanvaarden den 1sten Mei 1857; Perc. III evenwel den 12den Maart 1857. Perc. I en IV inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

N.B. De Zitplaats in de Martinikerk, no. 542, wordt **niet** mede verkocht.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uur.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zullen, op VRIJDAG den 16den Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht:

I. De EIGENDOM van ongeveer 44 Bunders BEHUISD LAND, te *Wetzinge*, bij R. K. SIKKENS en Vr. onder vaste beklemming in gebruik, voor eene op Midw. verschijnende huur van *f* 250—00

II. De EIGENDOM van 87 B., 05 R, 40 E. BEHUISD LAND, in *den Andel*, bij P. H. M. DOORNBOSCH en Vr. onder vaste beklemming in gebruik, voor eene op Midw. versch. huur van *f* 386—75.

III. De EIGENDOM van ongeveer 9 B. LAND, in den *Andel*, bij R. J. DIJKEMA en Vr. onder vaste beklemming in gebruik, voor eene op Midw. vers. huur van *f* 24—50.

IV. De EIGENDOM van 29 B., 21 R., 70 E. BEHUISD LAND, te *Bellingewolde*, bij B. HARMS onder vaste beklemming in gebruik, voor eene op Martini vers. huur van *f* 239—00 en twee vette Ganzen.

V. De EIGENDOM van 51 B., 98 R., 20 E. BEHUISD LAND, te *Bellingewolde*, bij F. B. HAMSTRA en Vr. onder vaste beklemming in gebruik, voor eene op Midw. verschijnende huur van *f* 450—00 en twee vette Ganzen.

VI. De EIGENDOM van 41 B., 96 R., 50 E. BEHUISD LAND, te *Bellingewolde*, bij C. J. ROOKMAKER onder vaste beklemming in gebruik, voor eene op den 1sten Mei vers. huur van *f* 150—00.

De Voorwaarden van Verkoop zullen ten Huize van Verkoop en, benevens de Eigendomsbewijzen, ten Kantore drie dagen bevorens ter lezing liggen.

Mr. J. J. CREMERS.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, na bekomen Regterlijk Verlof, op DINGSDAG den 20sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder G. H. UITHOF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke **HEEREN BEHUIZING**, get. F 316, met WOONKELDER er onder en fraaijen TUIN, benevens KOETSHUIS en STALLING er achter, hebbende vrije Uitreede in de Pelsterstraat, staande en gelegen Westzijde in de Heerestraat te *Groningen*, wordende door Mevrouw de Weduwe R. DE SITTER bewoond.

II. Eene nieuw getimmerde WONING, get. F 30², staande Oostzijde in de Pelsterstraat te *Groningen*, Noordzijde naast de Uitreede van Perceel I.

III. Eene WOONKAMER, get. F 30³, staande mede aldaar, Zuidzijde naast de Uitreede van Perceel I.

IV. Eene WOONKAMER, get. F 31, staande mede aldaar, Zuidzijde naast de vorige.

V. Eene WOONKAMER, get. F 32, staande mede aldaar, Zuidzijde naast de vorige.

Alles om te aanvaarden den 1sten Mei 1857.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag. Perceel I van 11—3 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris te bekomen, tegen betaling van 20 Cents, ten **voordeele der algemeene Armen van de Gemeente *Groningen***, en de Perceelen II, III en IV des namiddags van 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 21sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, get. F 307, met VRIJEN GANG ter zijde, BOVENWONING met vrijen opgang in dien Gang, en grooten, fraaijen TUIN, benevens ruim KOETSHUIS en STALLING er achter, staande en gelegen Westzijde in de Heerestraat te *Groningen* en uitkomende in de Pelsterstraat aldaar; toebehoorende aan de Erven van wijlen Mevrouw de Weduwe NAUTA.

II. Eene ruime, tot vele Affaires geschikte BEHUIZING, get. D 69, met OPEN PLAATS en groot BLEEKVELD er achter, en KORENZOLDERS er boven, staande en gelegen op eigen grond, Westzijde aan het Schuitendiep te *Groningen*, hebbende een' vrijen ACHTERUITGANG naar het Kattendiep, wordende door Mejufvrouw de Wedw. O. R. OETZES in eigendom bewoond.

III. Eene WONING, get. D 66, staande Noordzijde aan het Kattendiep te *Groningen*, door WUBBENA in huur bewoond.

IV. Eene zoo goed als nieuwe HALVE TREKSCHUIT, get. no. 13, varende van *Groningen* op *Winschoten*, vice versa, met TOEBEHOOREN en de REGTEN en GEREGTIGHEDEN daaraan verbonden.

V. Eene dito HALVE TREKSCHUIT, no. 13, varende als voren en met dezelfde REGTEN.

VI. Eene ruime, wéldoortimmerde KOOPMANS BEHUIZING, get. P 417, met WOONKELDER, OPEN PLAATS, VRIJEN ZIJGANG en een groot PAKHUIS, waarin eene geheel nieuwe en zeer soliede ***BOEKWEITMALERIJ***, staande en gelegen aan het Damsterdiep te *Groningen* en uitkomende aan den Nieuwen-weg aldaar, wordende door J. T. HUT en Mejufvrouw in eigendom bewoond.

VII. Eene ruime BEHUIZING met STALLING en MESTPLAATS, get. S 259, zijnde eene ***VOERMENNERIJ*** en ***KOEMELKERIJ***, staande op den Wal bij de Driemolendrift te *Groningen*, wordende door P. H. KONING en Vrouw in eigendom bewoond. Om te aanvaarden den 1sten Mei 1857.

VIII. Eene ruime, tot vele Affaires geschikte BEHUIZING, get. A. 210, zijnde eene ***VLEESCHHOUWERIJ***, staande Zuidzijde aan het Loopende Diep, bij de Spilsluizen, te *Groningen*, wordende door K. GROEN en Vrouw in eigendom bewoond.

IX. Eene voor korte jaren nieuws getimmerde WOONKAMER, get. A. 179, staande in de Drift achter het vorige Perceel.

Alles om te aanvaarden den 1sten Mei 1857. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, Perceel I van 10—1 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen, en de overige Perceelen des namiddags van 2—4 uur.

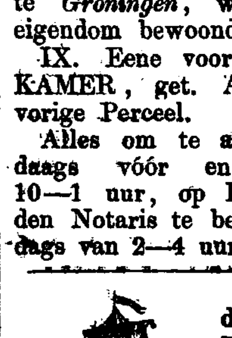

Da in dem Termine den 29. v. M. für das plm. 75 Roggenlasten grosse **SCHOONERSCHIFF „*HELENE*"** ein hinreichendes Gebot nicht erfolgt ist, so wird dasselbe zum Verkaufe nochmals ausgeboten werden.

Termin dazu ist auf FREITAG den 9ten dieses Monats, Abends 7 Uhr, im hiesigen *Börsenhause* angesetzt, wozu Kauflustige eingeladen werden.

EMDEN, 3 Januar 1857.

E. W. BRÜCKNER,
Advocat und Notar.

*** Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer H. HOMMES, Koopman te *Groningen*, nom. ux., publiek te veilen en verkoopen:

Den vollen **EIGENDOM** van 2 B., 73 R., 80 E. uitmuntend KLEILAND, gelegen aan het Dwarsdiep onder *Marum*, bekend onder sectie F, no. 14.

Deze Verkoop zal zijn op ZATURDAG den 10den Januarij 1857, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein J. IJPMA, te *Niebert*; zijnde verder aanwijs te bekomen bij den Heer S. J. SCHUURMAN, te *Niebert.*

, Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Weduwe en Erven wijlen J. J. MULDER, in leven Scheepsbouwer en Zaagmolenaar te *Leek*, op DONDERDAG den 15den Januarij 1857, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein DE BOER, te *Leek*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING** en **TIMMERSCHUUR** met **ERF**, waarop eene SCHEEPSHELLING, geteekend no. 75, staande en gelegen te *Nietap*, aan het Leeksterdiep, te zamen groot 45 R., 10 E.

II. Een Kamp LAND, groot 1 B., 01 R., 20 E., gelegen te *Nietap*.

Voorts zal, ten zelfden verzoeke en van J. ZUIDERHOEK, Houtkooper te *Leek*, ter zelfder tijd en plaats, ter Verkoop worden gepresenteerd:

EEN ZAAGMOLEN,

met KNECHTENWONING en TUIN, get. no. 76, KOLK en MOLENWERF, staande en gelegen aan de nieuwgraven Sloot te *Nietap*, te zamen groot 45 R., 70 E.

, Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van J. HEERDT, Kastelein te *Leek*, en Vrouw, op ZATURDAG den 24sten Januarij 1857, des namiddags te 5 uur, ten hunnen Huize te *Leek*, publiek te verkoopen:

Hun van ouds beroemd

LOGEMENT,

staande te *Leek*, bij de Klapbrug, aan de Hoofdvaart en de Straat, bestaande in eene **BEHUIZING**, waarin 4 groote BOVEN- en BENEDENKAMERS, ruim VOORHUIS, KEUKEN, 2 KELDERS, LOODS, PUT, SCHUUR met STALLEN voor Paarden en Hornvee, waarbij fraaije TUIN, te zamen groot 7 R., 70 E., doende jaarlijks op Mei tot grondpacht *f* 6—75, en alwaar sedert jaren het Bestuur der Gemeente zitting houdt.

Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Weduwe en Kinderen van wijlen JAN EEUWES KOOIJ, in leven Winkelier te *Aduard*, op MAANDAG 12den Januarij 1857, des avonds te vijf uur, in het GEMEENTEHUIS te *Aduard*, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING, no. 60, met ERF en TUIN, staande en gelegen aan de Straat te *Aduard*, jaarlijksche grondpacht *f* 1—50.

, Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van MENNO BENNEMA HAMMINGH, Houtkooper, wonende te *Grijpskerk*, op VRIJDAG den 16den Januarij 1857, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Kastelein H. A. WOEST, te *Grijpskerk*, publiek te verkoopen:

I. Eene aanzienlijke **BEHUIZING**, letter A no. 93 en 94, waaraan een ruim HOUTSTEK, KALKSCHUUR en STALLING met derzelver uitgestrekt ERF, waarop eene groote HUT; waarin sinds lange jaren de ***HOUT-*** en ***STEENNEGOTIE*** wordt uitgeoefend, staande en gelegen aan de straat nabij de Vaart te *Grijpskerk*, jaarlijksche grondpacht *f* 7—00.

II. Een plek GROND, vrij eigen, tot berging van STEEN, gelegen aan de Vaart te *Grijpskerk*.

, Mr. **P. BRONGERS**, Notaris te *Mensingeweer*, zal, op MAANDAG den twaalfden Januarij 1857, ten verzoeke en ten Huize van J. A. SLEUVER, Gemeente-Ontvanger te *Ulrum*, des namiddags te vier uur, publiek te Koop presenteren:

Een Fust **BUITENLANDSCH GEDISTILLEERD**, à 164 pCt., bevattende plus min. 265 Kannen.

MENSINGEWEER, 31 December 1856.

Mr. P. BRONGERS.

BOELDAG VAN BOOMEN.

DINGSDAG den 13den Januarij 1857, des namiddags te één uur, zullen, door den Deurwaarder **H. J. VAN DIJK**, te *Scheemda*, ten verzoeke en bij de Behuizing van den Landgebruiker T. E. TEN HAVE, oostert te *Scheemda*, in het openbaar worden verkocht:

Plus minus **70** nog al zware **IJPEN** en **40 WILGEN STAMBOOMEN**, tot velerhande gebruik geschikt.

Ten overstaan van den Deurwaarder **J. SCHUTSTAL**, te *Odoorn*, zullen, op DINGSDAG en WOENSDAG den 13den en 14den Januarij eerstkomende, telkens des morgens te 10 uur te beginnen, op *Geershof*, te *Roswinkel*, Gemeente *Emmen*, aldaar publiek worden verkocht: **500 extra zware** op Stam staande **EIKEN-**, **ESSCHEN-**, **ELZEN-** en **BERKEN BOOMEN**, zeer geschikt voor den Scheepsbouw, Stelmakers en alle andere Timmerwerken, en op een uur afstands van het Stads Ter Apel Kanaal, ten verzoeke van en toebehoorende aan K. GEERS, Landbouwer, en CONSORTEN, te *Roswinkel*.

ODOORN, 4 Januarij 1857.

J. SCHUTSTAL,
Deurw.

, Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op WOENSDAG den 14den Januarij 1857, des avonds te 6 uur, ten Huize van J. M. KAMPHUIS, Logementhouder te *Sappemeer*, publiek te koop presenteren:

Eene aanzienlijke **KOOPMANS BEHUIZING**, in 1851 nieuw getimmerd, zeer geschikt tot het uitoefenen van velerhande Affaires, met ERF en TUIN, staande en gelegen aan den publieken Rijweg te *Sappemeer*, met 2 daarachter staande KAMERS, in eigendom bezeten bij den Heer H. TEN OEVER, Negotiant te *Sappemeer*. Te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag.

, De Notaris **J. PICCARDT**, te *Hoogezand*, zal, op VRIJDAG den 16den dezer, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Logementhouder K. J. NEVEN aldaar, publiek, bij contant geld, verkoopen:

Het welbevaren en goed onderhouden **NEDERLANDSCH KOF-TJALKSCHIP *ANNA CATHARINA***, groot 67 Zeetonnen of 46 Roggelasten, met COMPLETEN INVENTARIS, laatst gevoerd door Kapt. J. PH. DRENT, van *Zuidlaren*, en thans liggende aan de Werf *HET WITTE KRUIS*, te *Amsterdam*.

, Mr. **S. BRIJNDERS**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van den Heer W. O. GEERTSEMA VAN SJALLEMA, op VRIJDAG den 16den Januarij 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van S. BOLHUIS, te *Uithuizen*, publiek verkoopen:

I. Eene roijale, welbetimmerde HEEREN of KOOPMANS BEHUIZING, get. no. 74, voorzien van alle COMMODITEITEN en wel aangelegden TUIN, groot 10 Roeden, 90 Ellen, doende tot huur *f* 8—50, wordende door VELDHUIS bewoond.

II. Eene goed onderhoudene BEHUIZING, zijnde thans eene ***BROOD-***, ***KOEK-*** en ***BANKETBAKKERIJ***, get. no. 76, met ERF en TUIN, groot 7 Roeden, 90 Ellen, doende tot huur *f* 7—50, wordende bewoond door H. KIMM.

Beide Perceelen zijn staande en gelegen bij de Hervormde Kerk, op het florissantste van *Uithuizen*.

HOUTVERKOOPING.

De Deurwaarder **JUURSEMA** gedenkt, ten verzoeke van J. KLEIMA en CONS., te *Zuidhorn*, op WOENSDAG en DONDERDAG den 21sten en 22sten Januarij 1857, telkens des morgens te 10 uur, te *Ter Heijl*, publiek op gewone Boelgoedsconditiën te verkoopen:

1000 op Stam staande EIKEN- en BEUKENBOOMEN.

H. M. JUURSEMA.

, Mr. **J. S. G. KONING**, Notaris te *Wedde*, zal, op ZATURDAG den 31sten Januarij aanstaande, des avonds te 5 uur, te *Blijham*, ten Huize van den Kastelein M. D. SCHURING, openlijk ter verkoop veilen:

I. Ten verzoeke van de Erven DERK TJARKS SCHURING en HEMMECHIEN EGGES, in leven Echtelieden te *Blijham*, C.S., hetzij in Eigendom en Beklemming, hetzij in volledigen Eigendom, hetzij in het geheel, hetzij bij verschillende Perceelen: Eene **BOERENPLAATS**, te *Blijham*, bestaande uit eene BOEREN BEHUIZING en omstreeks 43 Bunders BOUW- en GROENLAND; voorts:

II. Ten verzoeke van gezegde Erven alléén:

A. Eene BOEREN BEHUIZING, met de VASTE EN ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van omstreeks vijf Bunders BOUW- en GROENLAND, staande en gelegen te *Blijham*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 36—00.

B. Een Akker BOUWLAND, te *Blijham*, in het Westeinde, groot omstreeks één Bunder, vrij en eigen.

Mr. J. S. G. KONING, *Nots.*

UIT DE HAND TE KOOP:

Het wel onderhouden **TJALKSCHIP** genoemd ***VROUW WIJKA***, met deszelfs VOLLEN en COMPLETEN INVENTARIS, nieuw van stapel te water gelaten in den jare 1847, laatst gevoerd door J. J. PANJER, thans liggende te *Amsterdam*.

Nadere Informatiën, alsmede Verkoopcondities, zijn te bekomen bij J. F. HUISMAN, *Schippershuis* in de Schipperstraat te *Amsterdam*.

UIT DE HAND TE KOOP:

Het goed onderhouden **TJALKSCHIP** de ***VROUW ANSKE***, gevoerd door Schipper M. E. VAN DER VEEN, groot 50 Zee- of 75 Binnentonnen, met COMPLETEN INVENTARIS, zoo als hetzelve is liggende in de Zuiderhaven te *Harlingen*. Nadere informatiën zijn te bekomen bij de Heeren ZEILMAKER & Co. aldaar.

ECHT BEIJERSCH WINTER

LAGER BIER.

In commissie ontvangen en steeds voorhanden (alleen op Fust), uit de gerenommeerde Brouwerij van TH. EHEMANN, te *Kitzingen*.

ROTTERDAM, 3 Januarij 1857.

C. F. ITTMANN & ZOON,
Comms-Expedits.

TE HUUR:

Eene voor korte jaren geheel nieuws doortimmerde **KOOPMANS BEHUIZING**, in de Heerestraat. Te bevragen bij Mr. P. L. DE GAVERE.

NIEUWE BLADEN COUPONS

$2\frac{1}{2}$ pCt. Werkelijke Schuld.

De ondergeteekende belast zich met het opzenden der **TALONS**, ter verkrijging van bovengemelde **NIEUWE COUPONBLADEN.**

W. F. UNIA VAN NAERSSEN.

De ondergeteekende, J. C. VAN HASSELT, vaceert DAGELIJKS ten zijnen KANTORE ter **OVERNAME** der **TALONS** van de **$2\frac{1}{2}$ pCt. Werkelijke Schuld**, om daarvoor NIEUWE STELLEN **COUPONS** te bezorgen.

J. C. VAN HASSELT.

De ondergeteekende belast zich **dagelijks** met de **overname** der **TALONS $2\frac{1}{2}$** pCt. **Werkelijke Schuld**, om daarvoor **NIEUWE COUPONBLADEN** te **bezorgen.**

GRONINGEN, 5 Januarij 1857.

Wedw. H. A. ISRAËLS ZOON.

De Heer VAN LEEUWEN, Koopman te *Zevenhuizen*, berigtte ons dezen morgen, dat zijn Kind door de **REVALENTA** genezen is; het was zoo verzwakt, dat de hoop het te zullen behouden slechts weinig steun in zijne liefde vond; gelukkig heeft hij nog in tijds besloten de **REVALENTA** te proberen. Hij vertelde ook, dat er meer Kinderen in *Zevenhuizen* door genezen waren.

J. A. KLINGER & Co.

ROTTERDAM, 17 December 1856.

DU BARRY'S REVALENTA werkt zoo gunstig op den gezondheidstoestand van den gebruiker, dat ze alle kwalen die men denkt met de spijsvertering in geen verband te staan, als: jicht, hoofdpijn, zwaarmoedigheid, duizeligheid, verlies van geheugen, ligthoofdigheid en soortgelijke gewaarwordingen, zeer spoedig geneest; hierin ligt geene overdrijving, men beproeve het slechts.

CIBARIA SALUBERRIMA,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen**, inhoudende: $\frac{1}{4}$, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Appingedam* bij den Heer A. B. BOUWES; te *Veendam* bij den Heer J. E. SCHOLTENS; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

EVANGELIE-SPIEGEL.

MAANDSCHRIFT

TER BEVORDERING VAN CHRISTELIJK LEVEN;

UITGEGEVEN ONDER REDACTIE VAN

Dr. L. S. P. MEIJBOOM,

Predikant te Amsterdam.

Inhoud der Januarij-Aflevering:

I. De Redacteur aan de Lezers van den EVANGELIE-SPIEGEL. — II. Door wie, waar en wanneer zijn de Boeken des N. Verbonds geschreven? Eene vraag beantwoord volgens het wetenschappelijk onderzoek van Prof. J. H. SCHOLTEN. — III. L. S. P. MEIJBOOM, 1 Kor. 2: 6—16. — IV. R. BENNINK JANSSONIUS, De eerste erkenning van den CHRISTUS door de Heidenen. — V. R. KOOPMANS VAN BOEKEREN, Pothinus. — VI. Psalm 6: 1 (in Evangelischen toon).

WIJZE VAN UITGAAF:

De EVANGELIE-SPIEGEL verschijnt elke maand in Afleveringen van 32 bladzijden druks.

De prijs is *f* 2,50 per jaar.

De Inteekening verbindt slechts voor één Jaargang, en kan geschieden bij de meeste Boekverkoopers en bij de Uitgevers GEBROEDERS KRAAY, Water H 130, te *Amsterdam*.

☞ *In bijna alle Boekwinkels is de thans verschenen Januarij-Aflevering voorhanden en kan men die ter inzage bekomen.*

, **P. ELLERMAN**, te *Amsterdam*, heeft uitgegeven:

VADERLANDSCHE LETTEROEFENINGEN,

97ste *JAARGANG.*

No. 1 voor Januarij 1857.

Met het begin van dezen Jaargang heeft de WelEerwaarde Heer **A. LOOSJES**, *Leeraar in de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam*, de Hoofdredactie van het aloude Tijdschrift op zich genomen. Gesteund door een aantal bekwame medearbeiders, hoopt hij de **Vaderlandsche Letteroefeningen** meer en meer te doen worden, wat zij naar den oorspronkelijken grondslag voor bijna eene eeuw geleden, en wat het ook op de hoogte van den tijd moeten zijn: Zij geven zoo spoedig mogelijk een overzigt van al wat er in de verschillende vakken van Letterkunde op Vaderlandschen bodem in het licht verschijnt, en trachten door het Mengelwerk eene te gelijk aangename en nuttige lectuur aan te bieden. Zoo bevatten zij wat den geleerde belangstelling inboezemt, en wat de beschaafde, hoewel niet gestudeerde, voldaan ter zijde legt. Zijn er vele Tijdschriften voor dezen of voor genen, naar ieders bijzonder vak of ieders bijzondere liefhebberij, de **Vaderlandsche Letteroefeningen** willen een letterkundig Tijdschrift voor **ALLEN** zijn.

Jaarlijks verschijnen 16 Nommers, ieder van ruim 6 vel druks, à *f* 11,20.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

December 1856 en Januarij 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
28	746,67	747,71	749,31	-1,2	1,0	-0,6	0,95	0,91	0,95	Z.Z.W.	Z.W.	Z.Z.W.	betrokken.	bewolkt.	helder.
29	752,09	757,54	761,61	1,7	2,5	2,0	0,95	0,95	0,93	W.	W.	W.t.Z.	„	„	betrokken.
30	765,06	764,78	764,64	0,6	2,6	4,4	max.	0,98	max.	Z.	Z.	Z.Z.W.	mistig.	mistig.	mistig.
31	764,82	764,35	764,06	5,4	7,0	6,1	max.	max.	„	Z.W.	Z.W.	Z.W.	betrokken.	betrokken.	betrokken.
1	761,03	760,28	760,30	7,0	7,8	5,8	„	„	„	„	„	„	„	„	bewolkt.
2	752,38	751,35	752,00	6,2	6,2	4,4	„	0,90	0,95	Z.t.W.	W.	„	„	bewolkt.	wein. bew.
3	751,61	748,30	744,53	2,8	4,4	3,2	0,98	0,95	0,98	„	Z.O.t.Z.	O.Z.O.	„	regen.	regen.

Gemidd. over de maand December 1856 — 754,84 — 3,5 — 0,73. Regen 54 strepen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.